

[Mølgaard]

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af en jordreform.

(Beslutningsforslag nr. B 28).

Fra 1960 til 1977 er handelsværdien af Danmarks jord steget fra 17 mia kr. til 194 mia kr., og den stiger fortsat med 2–2½ mia kr. om måneden (eller omkring 75 mill. kr. i døgnet – over 3 mill. kr. i timen). Jordspekulationen og den asociale omflytning af værdier fra dem, der skaber værdierne ved et nyttigt samspil mellem arbejde og kapitalindsats, til dem, der ejer jorden, rider det danske samfund som en mare.

Jordspekulationen og oppustningen af jordværdierne undergraver de politiske bestræbelser for at nå frem til større social retfærdighed og en mere lige fordeling af velstandsfremgangen. Værdioppustningen af jorden umuliggør de politiske bestræbelser for at sikre erhvervslivet de fornødne opsparende midler til mere risikopræget, men samfundsnyttig investering, fordi investering i passiv jordbesiddelse nu kan give et afkast, som ingen produktiv virksomhed kan konkurrere med. Jordspekulationen og de ufortjente gevinster til et mindretal af større jordbesiddere udelukker, at de politiske bestræbelser for at nå frem til en afbalanceret indkomstudvikling, en neddæmpet inflation og et reduceret betalingsbalanceunderskud vil kunne lykkes, fordi krav til lønmodtagerne om tilbageholdenhed ikke vil blive hørt, så længe jordbesidderne ganske arbejdsfrit kan indkassere store gevinster, der betyder mærkbare omkostningsstigninger for hele befolkningen, og så længe lønarbejderne derudover kun har udsigt til større skatte- og afgiftsbyrder. Til dette kommer, at regering og folketing nu gentagne gange har grebet ind i det private arbejdsmarkeds overenskomstforhold gennem tvangsfornyelser eller -forlængelser af overenskomsterne, indefrysning af dyrtidsportioner, fastsættelse af såkaldte »indkomstrammer«, for hvilke de arbejdsfrie kapitalgevinster på jord bestandig har været undtaget – tværtimod er der endog sket lettelse på dette område, eksempelvis ved nedsættelsen af den amtskommunale grundskyldpro-mille.

Derfor må der nu gennemføres en dybtgående og effektiv jordreform, som standser jordspekulationen, som sikrer større lighed i indkomst- og formueudviklingen, som skaber

forudsætninger for en standsning af inflationen, som bringer orden i pengemarkedet og letter de tyngende rentebyrder, som stiller generationerne lige i adgangen til og vilkårene for brugen af Danmarks jord, og som kan bane vej for varige og mærkbare lettelse i skattetryk på arbejde, flid og foretagsomhed.

Derfor opfordrer retsforbundets folketingsgruppe folketingets øvrige partier til at medvirke til en folketingsbeslutning, der pålægger regeringen at forberede og stille de fornødne lovforslag om en jordreform efter de retningslinier, der er anført i forslaget til folketingsbeslutning med bemærkninger.

Forslagsstillerne er selvsagt opmærksomme på, at det påtrængende jordproblem vil kunne løses på andre måder end den her skitserede, og vil være åbne for forhandlinger herom og for tilpasninger i de skitserede retningslinier. Men det afgørende er, at de politiske kræfter i folketinget, der oprigtigt ønsker en løsning af jordproblemet, nu samles om en virkelig dybtgående reform med et klart socialt og retfærdigt sigte, og at de ikke fortsat spredes på sekundære forslag til løsning af problemer, som i betydeligt omfang kan tilskrives, at folketinget ikke har løst det primære og fundamentale jordproblem.

Reformen vil medføre, at jord overalt vil kunne overtages uden købesum såvel til boligformål som til egentlige erhvervs-mæssige formål (f. eks. landbrug eller anden erhvervs-virksomhed), hvorved den kapitalfattige vil opnå en bedre stilling end i dag. Reformen vil desuden medføre, at den enkelte vil kunne opnå samme løn og rente for arbejde og kapitalindsats, uanset om produktionen foregår på jord af den ene eller den anden godhed (bonitets- som beliggenhedsmæssigt), idet den opkrævede jordleje (jordrenten) udligner denne forskel. Reformen vil derved formentlig også kunne modvirke overdrevne koncentrationstendenser i samfundets strukturudvikling.

Reformen vil gøre det naturligt, at en række spørgsmål af f. eks. boligpolitisk, socialpolitisk, erhvervs-politisk og skattepolitisk karakter efterfølgende eller samtidig tages op til nyvurdering. Eksempelvis bør en løsning af jordproblemet kunne bane vej for en hurtigere normalisering af boligmarkedet, ligesom forudsætningerne for den eksisterende

[Mølgaard]

lovgivning om særlig indkomstskat (kapitalvindingskat) i væsentlig grad vil forsvinde.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale det fremsatte forslag til folketingsbeslutning om en jordreform til velvillig behandling.

Voigt (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tilvejebringelse af grundlag for indkomstpolitisk lovgivning.

(Beslutningsforslag nr. B 30).

Jeg skal i øvrigt henvise til forslaget og de ledsagende bemærkninger.

Niels Helveg Petersen (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved på det konservative folkepartis og det radikale venstres vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om erhvervsdynamiske foranstaltninger.

(Beslutningsforslag nr. B 31).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om statsgymnasiernes overførelse til amtskommunerne [af Brøndlund Nielsen (V) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 14. Fremsat 19/10 77).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Forslaget er rent faktisk identisk med to tidligere forslag, der har været til første behandling her i tinget henholdsvis den 10. november 1976 og den 4. maj 1977. Ved begge disse førstebehandlinger afviste jeg på regeringens vegne forslaget, og det vil jeg gøre endnu en gang.

Brøndlund Nielsen (V):

Det er korrekt, som ministeren nævner, at der her er tale om en genfremsættelse. Vi genfremsætter dette forslag, fordi vi finder, at det er en oplagt og rigtig ting, men også fordi vi føler, at vi ved de tidligere behandlinger her i tinget efterhånden har fået en del tilslutning til forslaget, sådan at der er et vist begrundet håb om, at der efterhånden vil blive et flertal, der ønsker denne overflytning af statsgymnasierne til amterne.

Forslaget må ses som et led i kommunalreformen. Det er jo sådan, at kommunalreformen af 1970 har betydet, at en lang række ting er blevet decentraliseret. Tankegangen på undervisningsområdet har været den, at de uddannelser, der krævede et større elevgrundlag, end der var i kommunerne, skulle varetages som en amtsopgave, og derfor ville disse ungdomsårganges uddannelser naturligt kunne ligge hos amterne.

Det har været planen, og på en lang række andre områder er der jo gennemført nye regler som følge af kommunalreformen. Vi synes altså, det er helt urimeligt, at man netop på dette felt fra regeringens side ikke vil følge de planer, der har været, og hvis forbedelse jo blev sat i gang i sin tid af undervisningsminister Heinesen.

De begrundelser, der har været fremført for ikke at gennemføre denne overførelse, forekommer ganske tyndbenede. Det er jo sådan, at de steder, hvor der findes amtsgymnasier – jeg kan da sige, at jeg har selv arbejdet på et af dem – fungerer det ganske udmærket, og det er jo ikke sådan, at amterne er mere karrige over for undervisningsvæsenet. Det har jo vist sig, at ministeren har måttet revidere sine lærerbeskæftigelsesprognoser, på grund af at kommunerne beskæftiger flere i skolevæsenet, end man måske egentlig havde regnet med.

Ordningen vil ikke medføre nye ansættelser i amterne, hvis man undtager Københavns amt, hvor der kan blive nogle særlige problemer, idet man her har mange statsgymnasier, som skal overføres. Endvidere vil ensartetheden omkring undervisningen kunne opretholdes ved, at der fortsat er et centralt fagligt tilsyn, ligesom problemerne omkring kostskolerne kan løses.

Der er altså her tale om, at man bør videreføre den linje, der er lagt med kommunalreformen. Bortset fra særfor sorgen er det mig bekendt det eneste område, hvor man ikke